

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De acedia & mœrore. cap. xxiii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

D. IOANNIS DAMASCENI

Philon. Qui subesse di dicit, aliis quoque præesse confestim discet. Neque enim si quis vniuersa terra ac maris imperium susceperit, princeps propterea vere erit, nisi prius parere didicerit.
Cum arduum ac difficile sit scire parere: tum verò longè difficilius esse videtur, scire imperare.

DE STATV PRINCIPIS EXPERTE, hoc est de populo carente pastore.
CAP. XXII.

Abar. 1.

ACIES eos tanquam pisces maris, & tanquam reptilia non habentia principem.

Mat. 9.

Cum venisset Iesus, vidit turbam magnam, & misericordia motus est super eos: quia erant sicut oves non habentes pastorem.

Naxia.

Quod principatus expers est, ordine caret: quod autem multos principes habet, discordiis ac seditionibus laborat: sicque imperij & ordinis expers est. Eodem enim vtrumque tendit, nempe ad perturbationem & confusionem. Confusio autem ad dissolutionem & interitum. Perturbatio enim dissolutionis meditatio est.

Athana.

Ordinis perturbatio perspicuum argumentum est, neminem esse qui imperet. Ordo autem principem ac moderatorem indicat.

Dionys.

Vbi princeps ac moderator non est: illic perturbatio atque confusio existat necesse est.

Phil.

Principatus potius sublatio ac seditio est multorum principatuum, vbi oēs honore aequales sunt. O quorū quāquam grauiora mala ex sublato principatu nascuntur! fames nimirum, bellum, regionum populationes, opum ereptiones, abduktiones, seruitutis & mortis metus.

DE ACEDIA ET MOERORE.
CAP. XXIII.

Pf. 41. 60
76.
118.

VARE tristis es anima mea, & quare conturbas me? Cum angustiaretur cor meum, in petra exaltasti me. Exercitatus sum, & defecit spiritus meus. Dormitauit anima mea pro tedio: confirma me in verbis tuis. Defectio tenuit me, pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.

Esa. 35.

Confortate manus dissolutas: & genua debilia roborate. Cōfortamini, nolite timere. Ecce Deus noster, ecce Dominus

62.

noster cum fortitudine veniet. Ecce merces cum eo, & opus eius coram eo.

Baruc. 3.

Domine omnipotens Deus Israë, anima in gemitibus, & spiritus anxius clamat ad te. Domine, exaudi, ac miserere, quia Deus misericors es.

Heb. 12.

Manus dissolutas & genua debilia roborate, & rectos gressus facite pedibus vestris: vt non claudicans quis erret, magis autem sanetur.

Basl. de Fame.

Nimia tristitia, peccati causa efficitur.

Epist. 1.

Similis sum iis, qui ob nauigandi insolentiam in mari miserè afflictiuntur, ac nausea laborant. Illi etenim nauis magnitudine offensi, tanquam ingentem iactationem ipsis affectione non rente, in lembum aut acatium migrantes, vbi que tamen nauseant, atque in summa animi pelluntur anxietate versantur. Vnā enim cum iis migrat molestia, & bilis. Huiusmodi quiddam animi mo nobis vsu venit. Siquidem domesticas animi perturbationes nobiscum circūferentes, vbi-lestia. que in iisdem tumultibus sumus.

Chryso.

libr. 3 de Prouid.

Omni diabolica operatione perniciosior est immodica mœroris & acedia magnitudo. Quādoquidem etiam quos dæmon superat, per mœrorem superat. Quod si mœrorem sustuleris,

A levis, nihil omninò malè atque incommodi ab eo tibi continget.

Tum demum in mœrore versari debemus, non cum malo afficimur, sed cum ipsi malum aliquod perpetramus.

Vnicuique nostrum propositum est certamen aduersus acediæ spiritum, quò cum mœro-
nis spiritu copulatus est, ei que opitulatur. Atrox autem ac perquam grauis est hic demon,
perpetuòque bello monachos laceßit. Qui quidem sub meridiem in monachum impetum fa-
cit, ei que languore atq; horrore affert, idque efficit, vt & locum eum, in quo degit, & fra-
tres, quibuscum vitæ consuetudinem habet, & opus omne, ac denique diuinarum Scriptu-
rarum lectionem oderit atque auerfetur. Quin ipsi quoque eam cogitationem immittit,
vt ex eo loco ad alios migret. Nisi enim se aliò contulerit, inane illi & tempus omne, &

Cassian.
Acediæ
affectus ut
primis gra-
uis.
Acediæ
effectus.

B laborem omnem fore. Ad hæc famem etiam illi tantam sub meridiem iniicit, quanta nec ex
triduoano ieiunio, nec ex longissima via, nec ex grauisimo labore contingere potuisset. Post-
modum eam ipsi cogitationem suggerit, nullo alio pacto fieri posse, vt hoc morbo, ac mole-
stia liberetur, nisi subinde egrediatur, atque ad fratres, vtilitatis causa, vel vt egrotan-
tes inuisat, se conferat. Cum autem in his rebus imposturam ipsi facere nequit, tum de-
mum vehementius ac robustius eum exagitat, nisi per orationem, & abstinentiam ab om-
ni superuacuo sermone, & diuinarum Scripturarum meditationem, atque in tentationi-
bus patientiam, sese obsfirmarit. Nisi enim huiusmodi armis septuor ipsam offenderit, tela
sua ita in eum iaculatur, vt vagum & instabilem, atque inertem ac socordem eum reddat,
sicque afficiat, vt monasteria circumeat, ac nihil aliud curet, quam vbi conuiuia celebrè-
tur. Ac deinceps mundi quoque negotijs, tanquam vinculis quibusdam, eum astringit:

C quoad ab ipso quoque, quod professus est, monastico instituto eum prorsus præcipitem ej-
ciat. Hunc morbum, sanè grauisimum, diuinus Apostolus describens, in epistola ad Thes-
salonicenses, ad hunc modum loquitur: Denunciamus vobis, fratres, in nomine Domini
nostri Iesu Christi, vt vos subtrahatis ab omni fratre ambulante inordinate. Ipsi, di-
tis quomodo oporteat nos imitari. Gratis nullius panem manducauimus. Non quòd pote-
statem non haberemus, sed vt nos ipsos formam præberemus vobis ad imitandum nos.
Etenim cum essemus apud vos, hoc denunciabam vobis, quòd si quis non vult operari, non
manducet. Audiuimus enim quosdam ambulare inter vos inordinate, nihil operantes.
Denunciamus igitur vobis in nomine Iesu Christi, vt cum silentio operantes, panem suum
manducet. Inordinatos igitur Apostolus eos vocat, qui nulli operi incumbunt. Qui enim

Thess. 3.

D inordinatus est, parùm cautus ac circumspectus est, atque ad loquendum procax, & ad maledi-
cendum proptus, & ad tranquillam & solitariam vitam ineptus, acediæque seruus. Præcipit
itaque Apostolus, vt ab eo reliqui se subtrahant, hoc est tanquam ab homine pestifero morbo
laborante se remoueant. Gratis nullius panem mādūcauimus: sed in labore & erumna, nocte
& die operantes, ne quèquam grauaremus. Hæc ille doctor gentium, ille Euangelij præco,
ille ad tertium vsque cælum sublime raptus, qui ait Dominum præcepisse ijs, qui Euangelium
prædicant, de Euangelio viuere. Deinde apertius ostendens, quantum detrimèti desidia pa-
riat (siquidem ex desidia curiositas ortum trahit, ex curiositate ordinis perturbatio, ex or-
dinis perturbatione nullum non mali genus). Si quis, inquit, non vult operari, nec mandu-
cet. Neque enim necessitatis nostræ duntaxat causa operari debemus, sed etiam vt pere-

Ab homi-
ne acediæ
laborante,
tanquam
a pestifero
recedendu
1. Cor. 9.

E grimis, & pauperibus, & ijs qui in vincula coniecti sunt, ex nostro opere, qua opus sunt,
subministremus, sic nimirum existimantes, huiusmodi beneficentiam sacrificium sanctum
ac Deo acceptum fieri. Quin illud quoque Patres aiunt, eum qui laboribus sese exercet, ab
vno demone persepe oppugnari atque vexari: at eum, qui ab omni opere abstinet, a sex-
centis spiritibus captiuum trahi.

Qui acedia correptus est, presentia quidam odit, absentia autem concupiscit.

DE STVLTÒ, AC VÆCORDI,
Imperito. CAP. XXIIII.